

Dopisi

Šmartno pri Slovenjem Gradcu. Velika rado-vednost je zavládala med šmarčani, ko se je razglasilo, da priredi požarna bramba St. Ij pri Velenju pri nas igro »Prisega o polnočie«, zato splošno se zbrali 22. maja v res prav lepel številu v 17 zovnikovih dvorani, nestrpno pričakujoč, kaj torej zmorejo ti Sentilčani, da si upajo k nam, v tej stvari precej razvajan Šmartin. Toda v naše presenečenje so igrali tako brezhibno, da niti naši izurjeni stari igralci niso našli kritike. — Naša KZ vrlo dobro napreduje. Kmetje se jasno zavedajo, da jim je bila ta organizacija nujno potrebna, zato že skoro ni posestnika v Šmartnem, da bi ne bil včlanjen v Kmečki zvezi in nosil njenega znaka. Skupno je sedaj včlanjenih že nad 200 hišnih gospodarjev z vsemi svojimi družinskimi člani. Skupno sedaj naročujemo žito, ki ga po dveh tako slabih letinah vsakemu primanjkuje. Naročili smo tudi sadno škropilko. Če bodo z njo uspehi zadovoljivi, bomo naročili še eno prevozno in eno nahrbitno. Dne 14. avgusta nameravamo prirediti pri Marijini cerkvi na Homcu velik kmečki tabor. Pripravljalni odbor je pridno na delu, da bo tabor čim veličastnejši. Vabljeni ste nanj vsi iz bližnjih in daljnih krajev in edinic, da s tem pokažemo svojo skupnost in zavednost.

Sv. Anton na Pohorju. Hudourja od sobote, 21. maja, smo bili tudi mi bolj ali manj deležni, kar se pozna po naših cestah in travnikih ob njih. Hujše pa je bilo v nedeljo, ko je treskalo, da se je hrib Sv. Antona nekajkrat stresel. Udarilo je celo v visoki zvonik ter ga nekoliko poškodovalo. Prosimo konkurenčni odbor, da bi ukrenil vse potrebno, kar se tiče strelivosti in zidu, oziroma popravi istih. Upamo, da se je neurje uneslo in da bomo imeli odslej lepo pomladansko vreme, ki bo gotovo privabilo mnogo izletnikov in romarjev na naše lepe planine, posebno k Sv. Antonu. Prvi večji romarski shod bo na binkoštni ponedeljek. Bo dvojno sv. opravilo: ob 6 in 10. Pride celo procesija iz sosednje Ribnice. Sv. Anton je velik priprošnjik v vseh dušnih in telesnih zadevah ter težavah, zato pridite poromat k Sv. Antonu vsi, ki imate v tega ljubeznivega svetnika zaupanje! Glavni romarski shod bo 13. junija, v ponedeljek, na kar še prav posebno opozarjamo vse častilce sv. Antona.

Sv. Peter pri Mariboru. Dne 8. maja je bila pri nas slovesna otvoritev banovinske ceste Sv. Peter — Lečane, ki je velike gospodarske, tujsko-prometne in narodnostne vrednosti. Velika pridobitev je posebno za svetolenarški okraj, ki ima skrajšano pot v Maribor za 5 km ter ima tudi bivša ob-

Amerikanec Lincoln Ellsworth pripravlja odprmo na južni tečaj.

čina Sv. Peter in sedanja občina Sv. Marjeta velike ugodnosti, ker odpadejo s tem veliki stroški za vzdrževanje starih občinskih klancev. Prebivalstvo vse širše okolice pozdravlja z velikim veseljem to velikansko pridobitev ter se zahvaljuje vsem, kateri so količkaj pripomogli k gradnji ceste, najbolj pa tistim, kateri so položili temeljne kamne za to cesto in jo nadaljevali. — Kakor pri vsakem dobrodelnem delu in v vsakem cirkusu se pa najdejo tudi avgusti, kateri dobro stvar zanikajo in kritizirajo. Ob času graditve humske ceste je vložila bivša občina Sv. Peter priziv, da ta cesta ni potrebna, čeprav so se zavedali, da jo bo gradila banska uprava. Obžalovanja vredno je, da se je izrazil neki gospod od Sv. Petra nedavno proti načelniku cestnega odbora, da ta novozgrajena cesta z Sv. Peter nima nikakšnega gospodarskega pomena, ker bodo po njej hodili gotovi ljudje in kradli. Pripravljalni odbor za otvoritev ceste je dobil od raznih posestnikov-vinogradnikov podarjenega 750 litrov vina z namenom, da se to vino zastoj razdeli povabljenim gostom, večinoma pa delavcem, kar se je tudi zgodilo. Zaradi tega je banska uprava to vino

Orjaški kip Benjamina Franklina bodo odkrili v Filadelfiji v Združenih ameriških državah. Kip tehta 120 ton. Poleg kipa vidimo kiparja I. E. Fraserja.

Stari Lloyd George, znameniti angleški državnik, se ukvarja v političnem pokoju z odkrivanjem vodnih žil na svojem posestvu s pomočjo leskove šibe. Poleg Georgeja stopa ženski iskalec globoko pod zemljo skritih vrečev.

oprostila trošarine — občina Košaki pa zahtevo trošarino v znesku 750 din. Poleg tega polena smo doživeli še enega, namreč dopis v »Delavsko politiko« in v »Večernike«, v katerem si je nekdo drznil žaliti g. načelnika cestnega odbora. Trezne misleče šentpetersko ljudstvo se dobro zaveda, koliko dobrega je storila z novo cesto nam naklonjena oblast, pri kateri je g. Žebot največ sodeloval. Čast njemu, obrekovalce pa naj bo sram! Sicer je pa bilo še vedno tako, da je vsaka še tako dobra stvar dobila kritikastre in — nevoščljivce. Ker sami nimajo nikakih zaslug, zato jih ne priznavajo tudi drugim.

Prihova. 30 letnico je obhajala dekliška Marijina družba na praznik Vnebohoda. Zjutraj se imela dekleta skupno sv. obhajilo z nagovorom, popoldne pa procesijo z Marijinim kipom. Za to slovesni dan je prispel iz Maribora g. kanonik in škofijski voditelj vseh Marijinih družb dr. Ivan Žagar, ki je v lepem govoru poživil našo družbo in sprejel nekaj novink, za kar se mu srčno zahvaljujemo na tem mestu. Naša družba šteje sedaj 118 mladenk. Časopisov ima naročenih: 61 Bogoljubov, 15 Glasnikov in 33 Misijonskih listov. Ustanovil jo je g. Karel Kumer, sedaj upokojeni župnik v Konjicah, leta 1908 prav na praznik Vnebohoda. Sprejetih je bilo tedaj 102 deklet, ki jih je sprejel g. misijonar Klančnik iz Celja. Družba ima svoj evharistični, olupševalni, pevski in časopisni odsek, ki vsi delujejo.

Apače. Danes nekoliko omembe vrednih dogodkov iz naše kotline izza meseca maja. Dne 16. maja smo imeli kramarski in živinski sejem. Dočim je bilo prejšnja leta prignane zelo malo živine, je bilo letos skoraj petdeset glav goveje živine. Cena se je sukala od 4 do 4.50 din za kg. Primanjkovalo je kupcev, znak, da tudi v rodovitni Apački kotlini primanjkuje denarja. — Četrto nedeljo v maju je bila v Freudenauu proslava materinskega dne. Zelo ljubek je bil nastop otrok otroškega vrtca, ki so — strašno pokazali, kaj znajo. Dočim je bila prejšnja leta materinska proslava popolnoma nemška, je bila letos v slovenskem in nemškem jeziku. — Naša polja in travniki ob Muri so na širino nad en kilometer utrpeli ob vsej dolžini struge strašno škodo. Krma je obetala biti zelo pičila, a sedaj je še to uničeno. Tudi setev je ob vsem desnem obrežju Mure zelo poškodovana. Kraji, severno od glavne ceste, so po vsej kotlini zelo prizadeti. Na dan najvišje povodnji je bil sredi dopoldneva prekinjen šolski pouk. V Gorrijem Cmureku so

Delavstvo, ki je zaposleno pri izdelovanju ameriških letal, dela stalno s plinskimi maskami, da se navadi za primer vojne nevarnosti.

delavci neprestano delali, da zatvoznice v mimski potok niso popustile. Zveza z Gornjo Radgono po veliki cesti sploh ni bila mogoča. Prizadeo prebivalstvo je v velikih skrbeh, kako se bo preživljalo. Živeža bo malo, zaslužka še manj ali pa nič.

Mala Nedelja. Da bi ljudi odvrnili od lepe kmečke igre našega prosvetnega društva, so se malonedeljski dični tiči in tičice, veliki in mali, odpeljali pretekli praznik na izlet med svojevrstnim petjem ali tulenjem. Mnogim izmed njihovih prijateljev je ob jabolčnici, ki so jo dobili, sicer postalo žal, da so zamudili pomembno igro doma, in otročad je bila razočarana, ko je morala po vrnitvi z avtom nazaj dati obljubljene srajce, a slepo deco slepih staršev so zopet potolažili s cukrčki itd. Ali veste, starši, da gre vse to iz vaših s težavo plačanih davkov? Njihov mislec-vođitelj, čigar znanje je »službeno« preizkušeno, je iztaknil, da v zgodovinski igri »V temoti« bojda izzivamo neko viteško organizacijo z rabo njihovega pozdrava, ki je bil vendar zelo običajen med Slovenci, preden so znani tiči osrečili Slovenijo in Malo Nedeljo. Če mi, potem izziva z njim še bolj od škofov nepriporočeno društvo, ko ga je pritrđilo na malonedeljski društveni dom, prvotno namenjen vsem prosvetnim društvom, za katerega uporabo pa plačujejo »vitezki«, od države in občine toliko podpirani, letne najemnine 1 din, reci in piši en dinar! A kljub temu si lastijo pravico, društveni dom vedno bolj prekršče-vati v sokolski dom, saj so iz odbora njegovih lastnikov protipostavno izbacnili gg. Lupša in Preloga, ki bi edina utegnili ugovarjati in zahtevati dom za vsa društva. Potem pa se še čuđijo, ako si mi, ki nismo tam nikdar dobili prostora za naša zborovanja, shode, knjižnico, telovadbo, za društvene prireditve pa plačevali z lučjo vred do 30% sprejete vstopnine, končno hočemo postaviti svoj lasten dom na cerkvenem zemljišču. Kar pa se tiče zadnjega dopisnika »Domovine«, se mu pozna, da v cerkev hodi samo ob državnih praznikih in zato ne ve, kaj se v njej oznanjuje glede cerkvenega imetja. Naša cerkev z dvojno službo božjo je za njegove bogaboječe pristaše že davno dovolj velika, saj vsako nedeljo najboljši izmed njih vršijo okoli nje veržejsko delo. Povemo dopisniku tudi na uho, da s cerkvenim davkom ne bo nič, ker so ga višji cerkveni krogi odklonili, in tako bo naš pravicojubi »gospod« zopet ob eno mastno kost svojega političnega udejstvovanja. Naj te raje skrbi za cesto čez Cezanjeve, ki jo je tako slo-

: OB NAVZOČNOSTI DEVETIH NARODOV :

MEDNARODNI MLADINSKI TABOR V LJUBLJANI • OD 26. DO 29. JUNIJA 1938

Najvišje častno predsedstvo mednarodnega mladinskega tabora v Ljubljani od 26. do 29. junija

Mednarodni mladinski tabor v Ljubljani, katerega bo priredila Zveza fantovskih odsekov, že ima najvišje pokroviteljstvo v osebi kralja. Častno predsedstvo so pa sprejeli: predsednik vlade in zunanji minister dr. M. Stojadinovič, notranji minister dr. Anton Korošec, prometni minister dr. Mehmed Spaho, vojni minister general Marič, minister za telesno vzgojo dr. Miletič in minister dr. Miha Krek.

*

Znaki in telovadna knjižica, ki bosta dovoljevala vstop na prireditve mednarodnega mladinskega tabora, bosta čez nekaj dni razposlana vsem fantovskim odsekom. Ker se je bati, da bodo fantovski odseki težko zmagali vse delo z znaki, knjižicami itd., prosimo vse, ki se mislijo

udeležiti mladinskega tabora, da se takoj pripravijo fantovskemu odseku v svojem kraju in naprej plačajo 5 din, za katere bodo dobili oboje, znak in knjižico. Takoj ko bodo fantovski odseki oboje prejeli, bodo onim, ki so vnaprej plačali 5 din, znak in knjižico dostavili.

Ne odlašajte niti dneva, ampak takoj se pripravite fantovskemu odseku v vašem kraju. To velja za telovadce kakor tudi za vse druge prijatelje slovenske mladine, ki se bodo tabora udeležili.

Pripominjamo, da boste le na podlagi taborne legitimacije lahko deležni znižane voznine na železnici, ki je za člane ZFO četrtninska, za vse druge pa polovična, v vseh dneh mednarodnega mladinskega tabora.

Dekleta, fantje in prijatelji slovenske mladine! Vedite, da naš tabor uživa čast pokroviteljstva Nj. Vel. kralja Petra II. Z udeležbo in z vestno pripravo nam je dolžnost dokazati, da smo vredni te časti!

vesno obljubljal ob volitvah, saj mu bomo tam, kjer je lani sredi poletja obtičal v blatu Senčarjev voznik, postavili slavolok z napisom »Lukačičeva cesta«. Pozdravili bi vas, prijateljčki, z dvakratnim ali trikratnim vašim lepim pozdravom, pa se bojimo stražarja Zdravčeve mesnice.

Rečica ob Savinji. Kmečka zveza za gornjegrajski okraj priredi 19. junija kmečki tabor v Rečici ob Savinji. Odbor pripravlja obširen spored, ki bo pravočasno objavljen.

Petrovec pri Celju. Velik kmečki tabor priredi Okrajna KZ za celjski okraj v nedeljo, 19. junija. Vsa društva in organizacije v celjskem okraju se naprošajo, da ta dan ne prirejajo drugih prireditev. Vsi pripadniki kmečkega stanu, moški in ženske, iz celjskega okraja in sosednjih, se vabijo, da se tabora udeležijo v čim večjem številu. Tabor bo ob vsakem vremenu.

Vojnik pri Celju. V sredo, 25. maja, se je vojniška fara pripravljala za tabor KZ na Vnebohodu. Ljudje so prišli in se pripeljali od vseh strani, da so prisostvovali igri »Miklova Zala«, pri kateri je sodelovalo 150 ljudi. Na Vnebohodu pa so v Vojniku na vseh hišah zaplapolale državne trobojnice, množice so se zgrinjale skozi trg proti Višnji vasi, kjer je bilo zbirališče. Ob 9 je krenil mogočen sprevod skozi trg: na čelu so jezdili na konjih zastavni naši fantje, za njimi

je vozilo nad 150 kolesarjev, nato je prišla godba in za njo so stopali odborniki KZ in zastopniki sosednjih fara, dekleta v narodnih nošah, skupine, avtomobili in vozovi. Veličasten je bil pogled na sprevod, ki se je pomikal proti župnijski cerkvi, kjer je bila ob 9.30 služba božja. Po službi božji je bilo pred cerkvi kmečko zborovanje, katerega se je udeležilo nad 1500 ljudi. Načelnik okrajne KZ Rebov iz Teharij pri Celju je pozdravil zborovalce, posebno načelnika KZ Brodarja, celjskega župana Mihelčiča, zastopnika Kmetijske zbornice župana Turnška in inž. Dolinarja iz Celja ter g. kanonika in dekana Žagarja iz Nove cerkve. Po njegovih uvodnih besedah je godba zaigrala himno KZ, kakor je spregovoril načelnik Brodar. V imenu Kmetijske zbornice je pozdravil zborovalce zastopnik Turnšek, ki je govoril o kmečki zavednosti. Nato je spregovoril celjski župan Mihelčič. G. kanonik in dekan Žagar je presenetil zborovalce in udaril par močnih v opomin, da ne iščejo opore na jugu, še manj pa na severu, ampak v naši slogi. Načelnik okrajne KZ Rebov je zaključil zborovanje s pozivom, da se vsi zborovalci udeležijo velikega tabora Kmečkih zvez celjskega okrožja v Petrovcih dne 19. junija. Ob 16 je bila zopet prireditev »Miklova Zala«, katere se je udeležilo ogromno število ljudi.

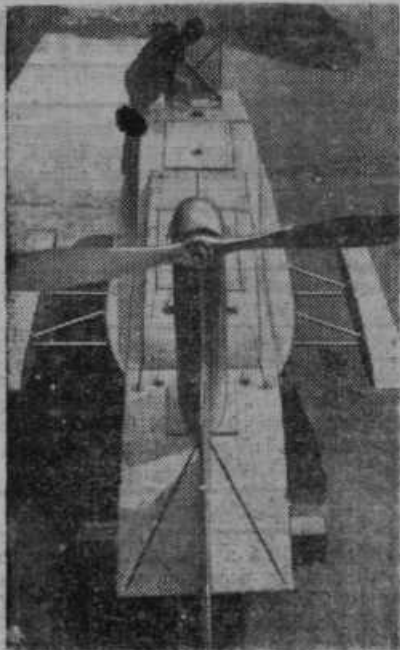
Peter Rešetar rešetari

Španska vas. Slovenci imamo lep pregovor, če hočemo komu reči, da mu kaj ni znano, da je to zanj prava španska vas. Od kdaj imamo Slovenci ta pregovor, res ne vem. Gotovo pa je zrastle zato, ker so se Slovenci za Španijo tako malo zanimali, da so le nekateri vedeli, kaka je španska vas, večina pa ne. Danes moram pa predlagati, da tako izražanje prepovemo. Danes namreč vsak Slovenec ve, kaka je španska vas, ve za vse bojujoče se stranke, za hrube in doline, za celotni španski problem, kakor se to učeno reče. Naše mlado razumnstvo je celo razdeljeno v dva tabora, kakor so Španci, ki se borijo. Vse kaže, da se bodo te skupine spustile tudi v boj in bomo imeli tako ne le špansko bolezen pri nas, pač pa tudi špansko vojno. Da bo pa korajža te naše nadebudne mladine še večja, sporočam javnosti, da se mi je posrečilo dognati, zakaj se vrši sploh španska vojna. Španci se namreč tudi tako zanimajo za slovenski program, da so se zaradi Slovencev spustili v vojno, ker oni imajo pa pregovor, da če kdo kaj ne ve, da mu je to slovenska vas. Nam se zato sploh ni treba brigati za slovenski pro-

blem, ki nam je španska vas, saj se brigajo zanj Španci! Naša briga je le španski problem!

V kopališča! Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo... med narod! S takimi napisi, debelo tiskanimi, sporoča JNS, da so se voditelji JNS naroda, o katerem je dokazano, da nazaduje bolj kakor indijansko pleme, pedali med narod. Stopil sem malo za njimi, ugotovil, da je to res: šli so v razna kopališča, v vsakem boste našli koga. Tako bodo naša kopališča poleg komarjev dobila še to nadlogo, dokler ne bo ta rod izumrl.

Velikanska mednarodna prireditev. Te dni se je vršila velikanska mednarodna prireditev, kjer so brcali žogo, kdo jo je najbolje na vsem svetu brcnil. Po cele strani sem čital takih poročil v velikih listih, pa tudi v malih. Naši slovenski JNS listi tudi radi prinašajo taka poročila svetovnih dogodkov, jaz seveda nimam nič proti, če to pišejo. Pripominjam samo nekaj, da namreč ti listi smatrajo, da njihovim čitateljem ni treba poročati o nikakih drugih mednarodnih velikih dogodkih, posebno ne o takih, če imajo katehiški značaj, četudi tamkaj naš narod častno nastopa. Skozi JNS liste pač ne sme ničesar

Leteti čoln z brzino 90 km na uro to izumil francoski inženjer.